

blive forskaanet for i kommende Tider, hvis lignende Tilfælde maatte opstaa. Jeg skal, da der maaske endnu ikke for os foreligger ved Bedømmelsen af den foreliggende Situation alle de Forslag til Dagsordener, som muligvis maatte fremkomme, indtil dette er klaret, forbeholde mit Partis Stilling til de to Dagsordener, som der allerede er stillet Forslag om.

Rode: Indtil et vist Punkt foreligger denne Sags Kendsgemninger tilfredsstillende klart belyste ved Udtalelser af den ærede Ordfører for Forespørgerne og den højtærede Indenrigsminister. Det er klart, at Valget i Nykøbing F. beroede paa en Stemme. Det er klart, at der er to tvivlsomme Stemmesedler, og det er endvidere klart, at hvis disse to Stemmesedler behandles paa samme Maade, hvad enten de kasseres eller godkendes, vil de føre til det samme Resultat, nemlig til et Valg af 8—8—1 i Byraadet.

Det første, som der derfor er Grund til at undersøge, er Bedømmelsen af disse to Stemmesedler. Heroverfor har den højtærede Indenrigsminister vel fremhævet, at der er nogen Forskel paa Arten af disse to Stemmesedlers Fejl eller eventuelle Fejl. Men naar det dog, saa vidt jeg forstod, blev Slutresultatet, at alt taget i Betragtning burde de begge to have været behandlet paa samme Maade, nemlig kasseret, saa kommer jeg for mit Vedkommende til samme Resultat. Det er klart, at der i dette høje Ting har været en Udvikling med Hensyn til Behandlingen af Stemmesedler, hvad enten det er til Folketingsvalg eller til Kommunalbestyrelsesvalg, gaende i Retning af at godkende saa mange Stemmesedler som muligt, med andre Ord ikke at tillægge Spørgsmaalet om eventuelle Forsøg paa gennem Stemmeseddelen Udfyldning at paavirke Valgets Hemmelighed samme Vægt, som da man første Gang indførte hemmelig Afstemning af Hensyn til Muligheden af at øve Valgtryk; man lægger større Vægt paa Ønsket om, at enhver Vælger, som stemmer, og som tydeligt giver sin Stemmeafgivning til Kende, bør kunne have Lejlighed dertil.

Derfor er der ogsaa mange, som under disse Sagers Behandling, hvad enten det har været i Tinget eller under Valglovs-kommissionen sidst, har tænkt sig, at den Udvikling, som utvivlsomt har været til Stede i dette Forholds Behandling, skulde fremmes hurtigere, med andre Ord, at man skulde gaa stærkere bort end tidligere fra disse Forbud mod særprægede Stemmesedler. Men dette er jo kun et Ønske, som

har været til Stede hos nogle, og det er ikke kommet til tydeligt Udtryk i Lovgivningen endnu. Denne fastholder endnu Forbudet mod en saadan Særprægning af Stemmesedlerne og derigennem et muligt Brud paa Valghemmeligheden og et muligt Forsøg paa, at Valgtryk kunde finde Sted.

Valglovens Bestemmelser i saa Henseende er endnu af den Art, at jeg maa mene, at begge de to Stemmesedler, her er Tale om, maatte falde for en ligelig Afgørelse. Den første paa Grund af dens aabenbare Særpræg. Jeg er paa dette Punkt enig med den ærede foregaaende Taler, at en Bemærkning i Cirkulæret fra den højtærede Minister — at der ikke maa findes to Navne i den Rubrik, som er aaben for Angivelse af en Person paa Stemmeseddelen, hvor Listens Navne ikke er opført — ikke kan tage Sigte paa det her nævnte Forhold, men paa det klare Forhold, at en, der skriver 2 Navne i Rubrikken, ikke har tilkendegivet, hvem det er, han ønsker at give sin personlige Stemme, og at det saaledes ikke kan komme i Betragtning. Det, der er foregaaet her, er formodentlig, at en Vælger har villet tydeliggøre sin personlige Afstemning paa den Maade, at han ønskede en Person rykket op og tillige har villet udtrykke, at en anden Person til Gengæld skulde gaa ud; men dette er der ikke i Valgloven aabnet Vælgerne Adgang til at tilkendegive noget Ønske om paa anden Maade, end ved at rykke en bestemt Person op over de paa Listen anførte Navne. Jeg ved ikke, om overhovedet de to Navne, her er Tale om, stod i et saadant Forhold til hinanden, at man blot ved at føre et Navn længere nede paa Listen op, automatisk trykkede det andet bort, som Vedkommende vilde udtrykke Mishag eller mindre Interesse for. At Seddelen derigennem har faaet et saadant Særpræg, at man kunde tænke sig, at der bag dette laa et Forsøg paa Brud paa Valghemmeligheden, kan imidlertid ikke be-
tvivles, og i alt Fald er Stemmeseddelen Form ikke stemmende med Valglovens Forskrifter.

Det samme gælder paa dobbelt Maade den anden Stemmeseddel, idet det forekommer mig, at den baade har et saadant Særpræg, som omfattes af Bestemmelserne i denne Paragraf af Valgloven, og tillige er affattet paa en Maade, som strider direkte imod en anden Bestemmelse, nemlig at vedkommendes Navn skal skrives. Den højtærede Indenrigsminister har naturligvis Ret i den Betragtning, at Adgangen til at skrive et Navn personligt, altsaa ikke sætte et Kryds ud for et Navn, men at skrive Navnet personligt, naar der ikke